

Bestyrelsesseminar på Skanderborg Vandrehjem d. 18. – 20. august 2009

Deltagere: René, Per K, Bjarne, Leif, Per E, Torben, Pia, Ewald, Niels P, Susanne, Ole, Ask, Sofie

Referent: Sofie/Susanne

Hvem er SANDs målgruppe?

- Hjemløse
  - Folk uden bolig
    - * Folk på boformerne
    - * Gadehjemløse
  - Psykisk syge/dobbelt diagnosticerede
    - * Funktionelt hjemløse/hjemløse i egen bolig
  - Folk på væresteder
  - * Unge hjemløse
  - Sofasovere
  - Misbrugere
  - Voldsramte kvinder (mænd)
  - Nydanskere

* = indsatsområder

De overstregede kategorier er dem, vi i første omgang dropper.

Er der nogle på denne liste, der er mere SANDs målgruppe end andre?

Gadesovere og folk på boformerne er der bred enighed om, ligger inde for SANDs område.

Vi diskuterer om de psykisk syge er SANDs bord, de kommer jo på boformerne, men disse er ofte ikke gearede til at rumme dem. Kan vi rumme dem i SAND? Vi må kigge på de problemer folk har – og så må vi tage den derfra.

Der er enighed om at det er folk på boformerne, der er den vigtigste målgruppe – men kan man splitte det op? Folk på boformerne har også misbrugsproblemer, psykiske problemer mv.

Vi diskuterer forskellen mellem hjemløse, boligløse og husvilde. Dette er specielt relevant i forhold til Housing First begrebet, hvor folk skal hurtigt ud fra boformerne og i en lejlighed, for så er de ikke hjemløse mere. Problemet er bare, at resten af vedkommendes problemer ikke løses.

Husvilde er uden for SANDs område, det er personer med akut opstået boligproblemer (fx hvis huset brænder ned) og uden andre sociale problemer

Boligløse er fx studerende, der ikke kan finde en lejlighed. De ligger også uden for SANDs indsatsområde.

Hvem er hjemløse i SANDs bestyrelse?

Flere tilkendegiver at de har været hjemløse, men ikke er det mere. Ewald siger at han er hjemløs – han bor pt. i en udslusningsbolig fra Østervang. Det er en del af institutionen, så på den måde er det ikke en selvstændig bolig. Der er fx regler fra institutionens side. En afgrænsning kan være hvilke rettigheder har man i forhold til boligen? Har man lejekontrakt, må man gøre hvad man vil (man må fx ikke drikke i udslusningsboligerne)?

Det er en svær diskussion, har man tidligere været hjemløs, er man i en sårbar situation, man kan ende der igen. Flere sammenligner det med at være ædru alkoholiker.

Dette bliver dog anfægtet: Hvis man får en bolig og fungerer godt i denne, så er man ikke hjemløs mere. Så er man kommet videre.

Ole fortæller om sine erfaringer som Gadejurist i Københavns Kommune. Han havde også boligindstillingsret, og indstillede også rigtig mange til bolig. Men det er hans overbevisning at højst 1/3 var i stand til at holde på denne bolig. Så efter hans mening er fokuseringen på boliger meget uheldig. Man bliver nødt til at hive fat i alle personernes problemer, de forsvinder ikke med et fingerknips bare fordi vedkommende får en bolig.

Det kan godt være, at formuleringen 'en gang hjemløs, altid hjemløs' er lidt hård. Men man kan ikke nægte at tilbagefaldsprocenten er meget høj.

Det er måske ikke SANDs opgave at sørge for, at folk ikke ryger retur til forsorgshjemmet igen, men det er vigtigt at vi er tydelige i folks hverdag, så de ved hvad og hvem SAND er. Vi er for usynlige – folk på gaden kender os ikke. Derfor er det godt når Ole fx har sager og hjælper folk meget konkret. Det er noget de kan tage og føle på – og noget de fortæller videre til deres venner.

Der er varslet nye tider. Opholdene på forsorgshjemmene skal kortes meget ned – og det betyder der kommer nye typer hjemløse, der ikke nødvendigvis skal findes på institutionerne. Dem skal vi også nå. Der kommer også flere og flere unge, dem skal vi også forsøge at nå.

Hvad er en hjemløs?

Ask gennemgår ETHOS definitionen af hjemløshed – det er bl.a. den hjemløsetællingen lægger sig op af.

Den rummer fem kategorier: -

I: Gadehjemløse

II: Herberg/boform §110

III: Utilstrækkelig bolig

IV: Sofasovere

V: Mindre end tre måneder til udskrivning/løsladelse og uden bolig

Alle definitionerne forholder sig primært til boligsituationen, hvorimod den øvrige sociale situation stort set er fraværende.

Dem, vi forsøger at gøre noget for i dag, det er folk på boformerne. De øvrige grupper har vi stort set ikke noget at gøre med. Det er folk, der er kommet videre i livet. De andre ligger ikke i vores målgruppe, som den ser ud pt.

Hvis vi skal prøve at sprede os – at inkludere nogle flere typer hjemløse – hvem er det så vi bevidst vil vælge til, så vi også bliver deres talerør?

Det er ikke sikkert, at de nødvendigvis skal være aktive i SAND, men de kan deltage i vores aktiviteter – og derved tilkendegive at vi også er deres talerør. Man kan fx forestille sig, at vi laver nogle aktiviteter for gadehjemløse, uden de nødvendigvis er med i selve det organisatoriske SAND arbejde.

Hvis vi fortsat skal have vores berettigelse som de hjemløses organisation, så skal vi også have fat i en gruppe som de gadehjemløse og være deres talerør.

Man kan sige, at der er flere af de andre grupper, fx voldsramte og psykisk syge, der har deres egne organisationer.

De gadehjemløse har nogle andre problemer – fx hunde – end dem på boformerne, og så er det de problemer, vi skal gribe fat i.

Ole fremhæver Hus Forbi, som en forening, der har kontakt til de hjemløse, også alle de grupper, vi ikke kan få fat i.

Vi diskuterer samarbejde med andre organisationer: LAP vil nok betakke sig, hvis vi kommer os siger, at vi repræsenterer de psykisk syge. Et samarbejde kan også bare være en kontakt – at vi har en person, vi kan ringe til for at kanalisere folk videre i systemet, hvis det er problemer vi ikke umiddelbart kan gøre noget ved.

Vi konkluderer at SANDs målgrupper er følgende:

SANDs målgrupper:

- Boformer
- Gadehjemløse
- (Funktionelt hjemløse) – fanges til dels i de andre kategorier
- Unge hjemløse
- Væresteder

SANDs opgaver:

- Afskaffe hjemløshed
- Forbedre forholdene for hjemløse
- Budskab: Informere om hjemløshed
- Talerør for de hjemløse - politisk

- Oplyse hjemløse om deres muligheder og rettigheder
- Brugerinddragelse
- Organisering (fx råd, nævn, udvalg)

Hvordan griber vi den så an?

Infomøder: Schou om SAND (beboermøder)

SANDdag: på boformerne: lytte – råd - vejledning (økonomi)

Temadage på boformer med Sand/VFC

Hus Forbi: Koble sig på dem

- Fx var Ole på besøg på Skovvang til et beboermøde – med et indhold, der er interessant og relevant for folk, så de gider komme.
- En fast SAND-dag fx den første mandag i hver måned - repræsentant fra sekretariatet er til stede på boformerne. Råd, vejledning – fx økonomi og gældsspørgsmål – relevant og konkret.
- Det er vigtigt at signalere, at man selv har været hjemløs, at man ved hvad det handler om.
- Et brugerinddragelses-kursus/temadag i samarbejde med Servicestyrelsen. For både beboere og personale for at få afklaret hvordan de to grupper gør det sammen. Det lokale SAND udvalg kan så i samarbejde med Servicestyrelsen følge op på det efter en måned.
- Hus Forbi – koble sig på HF, være til stede på distributionssteder.

Frokostpause

Opdatering Hus Forbi:

Stig var garanteret for, at vi kunne være i Hjemløsehuset til evig tid – SAND var tænkt ind som en del af husets koncept Nu er Stig væk. Røde Kors ønsker at sætte vores husleje op til det dobbelte (nu 48 000 pr år). Kan/vil vi stadig være i huset, hvis det udvikler sig anderledes? Stig har som formand for Hus Forbi spurgt, om SAND vil være interesseret i at dele lokaler med Hus Forbi: Redaktion, værested, mødelokaler, SAND-afdeling mm. Ask har foreløbig svaret, at de ikke skal afvise lokaler, der er stort nok til alle. Morgencafeen er også interesseret i at flytte med.

Dette skal vi tænke på, når vi snakker om samarbejdet med Hus Forbi. Hovedstadens Røde Kors melder, at de er interesseret i at fortsætte samarbejdet med SAND og Hus Forbi som vanligt. Der har endnu ikke været en mere formel drøftelse.

Fakta er, at Stig blev pålagt at hæve huslejen, men ønskede ikke dette. Vi har et halvt års opsigelse og er pt. ikke sagt op. Vi bør alligevel være på forkant og kigge efter nye muligheder.

Ved at flytte sammen med Hus Forbi kan vi bruge dem rent fagligt: Vores budskab kan nemmere komme ud (det bliver nemmere at ”stikke dem en god historie”. Det vil gavne begge parter (salgsfremstød, lokalredaktion, skriveværksted mm).

Nye tiltag:

Hus Forbi ønsker at styrke netværket i provinsen – Asks idé er at Hus Forbi og SAND sammen kunne lave en fælles filial. Dette ville give SAND følgende fordele:

- Tættere kontakt til brugerne (sælgerne)
- Bedre sekretariats-service til lokaludvalgene (fx Ole kommer ud og rådgiver mv.)
- Nemmere kontakt til gadehjemløse
- Hus Forbi folk med ved opsøgende arbejde på værestederne.
- Evt. SAND folk som distributører – og som kontakt til disse.

Det forudsætter, at lokaludvalgene vil /kan stå for den ”daglige” bemanning af lokalkontorerne. Vi har lov til at give HF ideer, som passer til vores ønsker/visioner.

Interesse for at få filialen i Midtjylland. Fx Vejle eller Horsens. I følge Hus Forbi er der stort uudnyttet potentiale i Midt/Østjylland. Hus Forbi vil sikkert starte med et sted og udvide, hvis det går godt.

Der kunne evt. søges kommunalt tilskud– udover at HF selvfølgelig vil skyde penge i. Forslag om at holde en temadag for kommunerne før man søger lokal finansiering.

Enighed om at Ask går videre med at konkretisere ideen skriftligt. Sender det rundt til godkendelse, og går videre med ideen til Hus Forbi.

SANDSIGEREN:

Sofie efterlyser evaluering /kritik. Det blev faktisk besluttet at det skulle gøres på hvert bestyrelsesmøde, men det er lidt gået fløjten. Vi snakker indhold, form og hvorvidt den overhovedet bliver læst ude på boformerne?

- **Indhold**

Godt:

Det meste er godt. Fx temanummeret om hjemløsestrategien. Eksempler: Eksterne klummeskrivere (fx de socialpolitiske ordførere).

Gode historier om hjemløse

Ingen umiddelbare ønsker om, at den skal være mere holdningspræget.

Ideer: Flere temanumre. Fx: Boliger, sundhed, økonomi. Udtalelser fra lokalpolitikere – også fra de kommuner, der ikke deltager i hjemløsestrategien. Tilskud/hjælp er fx vidt forskellig i de forskellige kommuner.

Skidt:

For mange ”røde jakker” på billederne – det signalerer at SAND er en lukket ’klub’. Mere rå hjemløshed – flere billeder fra ”marken”.

Forslag/ønsker:

Høre ledere fra bostederne og værestederne om unge hjemløse.

Små solstrålehistorier fra lokalområderne (har været planlagt, men er glemt)

Bruge den mere fremadrettet -> Nu sker der snart dét og dét, så folk kan være på forkant.

Udvidet kalender med aktuelle aktiviteter -> og måske en større event-kalender på hjemmesiden hvor alle tiltag, tilbud af interesse for hjemløse samles

Når fx "Den lange march" nævnes, bør der stå en forklaring inde i bladet.

Krydsord eller konkurrence med en lille præmie – el. evt. en rejsebon på 200-500kr.. Måske bare et enkelt spørgsmål, så vi kan se hvem og hvor det læses. Indsend en vittighed.

Konkurrence, hvor præmien kunne være 12 billetter til en ferie/oplevelsestur

Lette den med humoristisk islæt – vittigheder mv.

Udseende

Ikke godt at skifte farve for hvert nummer (hørt på bosted). Andre synes det er fint.

Sofie efterlyser desuden flere indlæg fra brugerne. Skriv-tegn-fortæl! Har man ikke lyst til selv at skrive, kan man bare ringe – så skal Sofie nok få det på papir. Efterlyser flere historier ud af alle de ting bestyrelsen/arbejdsgrupperne har gang i /hører/oplever.

IDEER OG ARRANGEMENTER, SOM VI KUNNE TÆNKE OS AT GÅ VIDERE MED:

- Overlevelsesture for unge (målrettet gruppe vi ikke har fat i)
- Sportsstævne
a la Skovvang (hvor der dog kom mange, der ikke var fra boformer, bl.a. fra Blå Kors). Ikke alt skal være sport. Måske noget andet landsdækkende
- Lokale temadage
- Afslapningstur
Kanutur – hvis man låner kanoer 4 forskellige steder, kan hvert sted måske afse en enkelt personale til at tage med. Låne kanoer Skovvang, Svendstrupgård, Holstebro, Vibohøj
- Endagsture fx til TV-2.

Ang. at få de gadehjemløse i tale: Kommer de til Bazaren? Salgsmøder – ja
Idéer til at få de gadehjemløse i tale:

- Åben mikrofon i telt på gaden. Konceptet er fra Bruxelles – foreligger allerede i samarbejde med Københavns Kommune.
- Koble sig på Projekt Udenfor eller andre

Selvbyggerprojekter

I forbindelse med Bazaren, kunne Laura (arkitekt) godt tænke sig at arbejde videre med skæve huse. Niels: I Norge er der et koncept, hvor man bygger sit eget hus. Først "bliver man klar" til at gå ind i projektet, derefter bygger man og til sidst ejer man. Niels fremskaffer video om projektets gang. Preben Brandts tanke bag skæve huse var, at man selv skulle være med til at bygge dem. Det kunne godt være en SAND-opgave at sparke dette i gang. Kunne være i "baghaven" hos bostederne.

Hjemløsestrategien – startskud d. 8. Sept.

- Vi kan slå på tromme for selvbyggerprojekter som en del af processen med at komme videre. Helt anderledes end at blive aktiveret som "dum i arbejde".
- Tid til opfølgning på hjemløsestrategien fra SANDs side. D. 8. 9. skal kommunerne have meldt ud, hvor mange skæve huse, de vil bygge, hvor mange lejligheder, de vil stille til rådighed osv.

Brokke - snak:

Ved sidste møde ang. den lange march, var Stig fortørnet over den måde hans oplæg blev modtaget på. Han har klaget skriftligt og det samme har Mogens. De føler begge, at de blev angrebet på deres personer på bekostning af sagen.

Det er ikke nogen hemmelighed, at der er nogen, der ikke kan lide hinanden. Det er et tiltagende fænomen, at man går efter personen og derved mister fokus på sagen. Det er rigtig ærgerligt, for det bevirker, at nogen ikke har lyst til at være i SAND. Skal bestyrelsen være mere opmærksom? Eller skal sekretariatet?

Ofte bunder konflikterne i rygter og sladder, hvor ingen ved hvem der har startet hvad. Vigtigt at tonen bliver overholdt på møder og i udvalg. Det andet er ikke til at holde ud i længden. Det bliver foreslået, at de involverede personer bliver sat sammen og tvunget til at snakke det hele igennem og rense ud. Ellers eksploderer det hele igen.

Vi er en gruppe mennesker, der alle skal have lov til at ytre os. Vi skal ikke hænge så meget i, hvem der formelt er udnævnt til at repræsentere det ene eller det andet. Vigtigst at alle kan være til møderne.

Det famøse møde er første gang Sofie oplevede i SAND at man modarbejdede hinanden pga. person og ikke pga. holdning. Stemningen og tonen var elendig.

Forud for mødet var der en del forvirring om, hvorvidt Stig var blevet bedt om at være tovholder. Sofie mener ikke kun har bedt ham om det, men kan i bagklogskabens lys godt se at hun skulle have anfægtet det, da han sendte første mail ud.

For at undgå sådanne misforståelser, må sekretariatet for eftertiden stå for at formidle alt det praktiske, samt hvem der står for hvilke opgaver. Det vil betyde, at sekretariatet skal deltage i alle arbejdsgrupper og have alle informationer. Det kan måske være godt, da ingen længere vil være i tvivl om, hvem der har den koordinerende funktion. En anden mulighed er at konsulenterne fra hjemløse-teamet (Servicestyrelsen) stiller deres ekspertise til rådighed og deltager i møderne og fungerer som koordinatører.

Konklusion: Alle grupper melder tilbage til sekretariatet og sekretariatet står for at udsende informationer, indkaldelser mm.

Personlige konflikter.

Hvordan sikrer vi, at alle kan yde det, de gerne vil i SAND? Der vil altid være nogen, der ikke kan lide hinanden. Nogen, der er meget dominante. Nogen, der sladrer i krogene osv. Vi bliver nødt til at være mere rummelige end så mange andre foreninger, men også bedre til at sætte rammer for hinanden. Alle kan falde ned i et hul på grund af det ene eller det andet. Lad os se fremad.

Sekretariatet snakker med de involverede i personlige konflikter. Udvalgene skal til gengæld tidligere melde til sekretariatet, når der er personlige problemer på banen.

Arbejdsgrupperne:

Hvordan arbejder de – fungerer de – har vi brug for flere?

Det virker som om arbejdsgrupperne fungerer bedst, når de har en konkret sag og arbejder fokuseret. Fungerer godt, når der er en fra sekretariatet eller hjemløse-teamet med.

Gennemgang af skabelonen til arbejdsgrupperne. Den er tre år gammel og skal måske revideres? Nogle grupper (fx Alternative Boliger) har brugt den i starten. Andre kender den ikke.

Konklusion: Skabelonen bruges igen som redskab – Ask reviderer den. Tovholderne rapporterer til bestyrelsen.

Forslag til nye/nedlæggelse af eksisterende arbejdsgrupper:

- Unge. Sekretariatet laver et forarbejde for at afdække og afgrænse området. Statistisk bliver der ikke flere unge hjemløse. Oplevelsen på boformerne er en anden. (sidste tælling er fra 2007. Der kommer snart nye tal – men stadig kun indskrevne på boformerne. Der kan være andre grupperinger).

Arbejdsgruppernes økonomi:

Ret højt budget.. Der har været ønske om, at de enkelte arbejdsgrupper får udstukket en økonomisk ramme (x antal møder og x antal kroner til arrangementer. Resten skal bestyrelsen søges om...). Det har hidtil ikke været et problem, da de fleste arbejdsgrupper fremlægger deres plan for bestyrelsen. Dog har der været kritik af, at fx kommunikationsgruppen har handlet på egen hånd uden at forelægge projektet for bestyrelsen – hvilket vil langsommeliggøre processerne.

Konklusion: I det daglige arbejde skal hver enkelt sag ikke forelægges bestyrelsen. Kun hvis der er planer om aktiviteter, der koster ud over det sædvanlige. Dette skal vurderes af tovholderne.

Nye medlemmer ind i arbejdsgrupperne:

Første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen gennemgås arbejdsgrupperne, og der rekrutteres blandt nye bestyrelsesmedlemmer og videre i SANDudvalgene, hvis der mangler folk. Ellers folk henvender sig selv.

Konklusion: Vedr. løbende indtag beslutter de enkelte grupper om de vil have en optagelsesprocedure eller om det er tovholderne der vurderer, hvem der skal ind. Det bør tilstræbes, at der er en vis geografisk spredning i arbejdsgrupperne. Ikke muligt at alle udvalg er repræsenteret i alle grupper.

Forudsætninger for at arbejdsgrupperne lykkes:

- Grupperne savner opbakning fra udvalgene
- Det virker som om, der er kommunikationsproblemer (i kommunikationsudvalget?) Fx. vedr. campingvognen.
- Kommunikationen mellem arbejdsgrupperne og SAND udvalgene er for dårlig. Der er ikke informationer nok om, hvad arbejdsgrupperne arbejder med pt. Det bliver foreslået at tovholderne kunne mødes et par gange om året for at udveksle hvad man beskæftiger sig med pt.
- Vi beslutter at Sofie skriver 5 linjer under hver arbejdsgruppe på hjemmesiden om hvad de arbejder med pt. Tovholderne sender input til Sofie eller hun hiver selv fat i dem.

Aftensmad

Punkterne FEANTSA og diæter udsættes til i morgen.

Opsamling og formel vedtagelse af handleplanerne på bestyrelsesmødet i morgen.

19/9 2009

- Susanne/Sofie